

**UCHWAŁA NR LVII/415/2024
RADY GMINY DRZYCIM**

z dnia 6 lutego 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata
2021-2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) i art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022, stanowiący załącznik do uchwały.

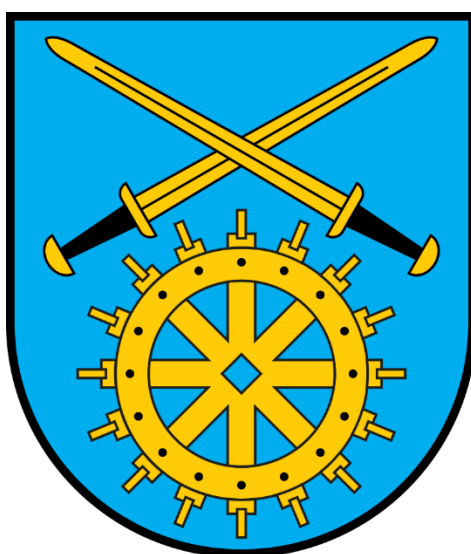
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Drzycim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Babińska

Załącznik do uchwały Nr LVII/415/2024
RADY GMINY DRZYCIM
z dnia 6 lutego 2024 r.

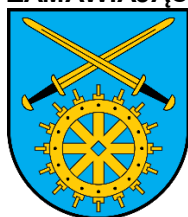
Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022

Drzycim, 2023 rok

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022

ZAMAWIAJĄCY:

Gmina Drzycim
ul. Podgórna 10
86-140 Drzycim
ug@drzycim.pl

WYKONAWCA:

TERRA PROJEKT Danuta Mazurczak, Joanna Witkowska s.c.
ul. Zamkowa 4a/1, 62-070 Dąbrówka
tel. +48 692 290 324, +48 883 855 117
biuro@terraprojekt.pl, www.terraprojekt.pl

SPIS TREŚCI:

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	5
2. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE I METODYKA SPORZĄDZANIA RAPORTU	5
3. CELE OKREŚLONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY DRZYCIM	5
4. MONITORING STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE GMINY DRZYCIM W LATACH 2021-2022	6
4.1. JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	6
4.2. HAŁAS KOMUNIKACYJNY	7
4.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	7
4.4. WODY POWIERZCHNIOWE	7
4.5. WODY PODZIEMNE	7
5. RAPORT Z WYKONANYCH DZIAŁAŃ W LATACH 2021-2022	8
6. PODSUMOWANIE	34

SPIS TABEL:

Tabela 1	Klasyfikacja strefy kujawsko-pomorskiej w 2021 i 2022 roku dla poszczególnych zanieczyszczeń - kryterium ochrona zdrowia ludzi	7
Tabela 2	Raport z wykonanych zadań zaplanowanych na lata 2021-2022	9
Tabela 3	Podsumowanie poniesionych kosztów na realizację działań w latach 2021-2022	36
Tabela 4	Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029	38

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2022 poz. 2556 ze zm.) w art. 17 ust. 1 nakłada na organ wykonawczy gminy obowiązek opracowania programu ochrony środowiska. Następnym tego działania jest sporządzenie raportu w wykonaniu programu ochrony środowiska co dwa lata. Zgodnie z art. 18 ust.2 i 3 ww. ustawy raport przedstawia się Radzie Gminy, a następnie przekazywany jest przez organ wykonawczy gminy do organu wykonawczego powiatu.

„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”, zwany dalej Raportem, dotyczy przyjętego uchwałą nr XXIII/193/2021 Rady Gminy Drzycim z dnia 25 maja 2021 roku „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029” zwanego dalej Programem. Treść Programu dostępna jest na stronie internetowej <https://bip.drzycim.pl>

Niniejszy Raport jest podsumowaniem dwóch lat realizacji Programu ochrony środowiska i dotyczy okresu od stycznia 2021 roku do końca grudnia 2022 roku. Raport ma charakter informacyjny i podsumowujący w zakresie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji przez Gminę Drzycim oraz inne jednostki organizacyjne, wykonujące na terenie gminy zadania związane z szeroko rozumianą ochroną środowiska, w tym ochroną powietrza, ochroną przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarką wodno-ściekową i ochroną wód, ochroną powierzchni ziemi i gospodarką odpadami, ochroną przyrody oraz edukacją ekologiczną, zgodnie z kompetencjami określonymi w różnych aktach prawnych. Informacje zawarte w Raporcie odnoszą się do przyjętych w Programie celów i kierunków interwencji (Program – rozdział nr 8) oraz zaplanowanego harmonogramu działań (tabela nr 34 przewidzianych do realizacji w latach 2021-2022).

2. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE I METODYKA SPORZĄDZANIA RAPORTU

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2022 poz. 2556 ze zm.) nie precyzuje formy ani zakresu Raportu. W celu przejrzystego przedstawienia Raportu, opracowano go w formie tabeli, w której wypisano z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029” wszystkie zaplanowane na okres sprawozdawczy (tj. na lata 2021-2022) działania lub inwestycje. Następnie określono, czy zadanie zostało zrealizowane oraz w jakim zakresie. Przy każdym zadaniu określono jednostkę, która je wykonała, termin realizacji oraz tam, gdzie było to możliwe określono poniesione koszty i źródło finansowania. Dodatkowo opisano stan środowiska naturalnego na terenie gminy Drzycim, na podstawie prowadzonego monitoringu przez Inspekcję Ochrony Środowiska.

Do opracowania „Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022” wykorzystano dane i informacje zawarte w:

- Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029 (przyjętego uchwałą nr XXIII/193/2021 Rady Gminy Drzycim z dnia 25 maja 2021 roku),
- informacje pozyskane z:
  - Urzędu Gminy Drzycim,
  - Starostwa Powiatowego w Świeciu,
  - Nadleśnictwa: Dąbrowa, Trzebciny, Zamrzenica,
  - Zarządu Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze (ZDW),
  - Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (PGW WP),
  - Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (WIOŚ),
  - Powiatowego zarządu Dróg w Świeciu.
- informacje statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego,
- raporty o stanie środowiska wykonane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy,
- opracowania własne.

3. CELE OKREŚLONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY DRZYCIM

W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029” wyodrębniono dla każdego obszaru interwencji cele i wyznaczono kierunki interwencji, które miały służyć poprawie stanu środowiska, poprzez realizację zaplanowanych zadań. Przyjęte cele wyznaczają stan jaki powinien zostać osiągnięty do roku 2025 oraz w dalszej czteroletniej perspektywie. Poniżej przedstawiono cele oraz kierunki interwencji wyznaczone dla poszczególnych obszarów interwencji:

Obszary interwencji: ochrona klimatu i jakość powietrza, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zagrożenie hałasem, pola elektromagnetyczne, gleby.

Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

Kierunki interwencji:

- Likwidacja wysokoemisyjnych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania
- Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla mieszkańców i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym,
- Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb.

Obszary interwencji: zasoby geologiczne, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze.

Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

Kierunki interwencji:

- Zarządzanie zasobami geologicznymi,
- Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Obszar interwencji: adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska.

Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych

Kierunki interwencji:

- Przeciwdziałanie zmianom klimatu i adaptacja do nich.

Obszar interwencji: edukacja i świadomość ekologiczna mieszkańców.

Cel horyzontalny: Środowisko i edukacja. Rozwijanie postaw ekologicznych mieszkańców

Kierunek interwencji:

- Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji.

4. MONITORING STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE GMINY DRZYCIM W LATACH 2021-2022

W latach 2021-2022 prowadzony był monitoring stanu środowiska w Gminie Drzycim. Badania były prowadzone przez Inspekcję Ochrony Środowiska. Poniżej opisano uzyskane wyniki.³

4.1. Jakość powietrza atmosferycznego

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykonuje roczną ocenę jakości powietrza. Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru strefy. W województwie kujawsko-pomorskim wydzielono 4 strefy. Gminy Drzycim znajduje się w strefie kujawsko-pomorskiej, w której pomiary jakości powietrza prowadzone są na 10 stacjach monitoringu jakości powietrza tj. w: Brodnicy, Ciechocinku, Grudziądzu (przy ulicy Piłsudskiego oraz przy ulicy Sienkiewicza), Inowrocławiu, Koniczynie, Nakle nad Notecią, Solcu Kujawskim, Wieńcu Zdroju oraz Zielonce.

Na podstawie przeprowadzonych pomiarów w 2021 roku w strefie kujawsko-pomorskiej wynika, że dla kryteriów określonych ze względu na ochronę zdrowia, stężenia: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu (poziom docelowy) oraz zawartych w pyłe zawieszonym PM10: arsenu, kadmu, niklu oraz ołowiu, występowały w zakresie obowiązujących norm. Wartość normatywna została przekroczona w przypadku pyłu zawieszanego PM10, pyłu zawieszanego PM2,5 (faza II),

---

³ Dane z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10, jak również został przekroczony poziom celu długoterminowego dla ozonu.

Natomiast w 2022 roku jakość powietrza poprawiła się. Wartości normatywne w strefie kujawsko-pomorskiej, które zostały przekroczone to: pył zawieszony PM10, benzo(a)piren zawarty w pyłe zawieszonym PM10 oraz poziom celu długoterminowego dla ozonu.

Tabela 1 Klasyfikacja strefy kujawsko-pomorskiej w 2021 i 2022 roku dla poszczególnych zanieczyszczeń - kryterium ochrona zdrowia ludzi

Rodzaj zanieczyszczenia	Wynik klasyfikacji strefy kujawsko-pomorskiej	
	2021 rok	2022 rok
Dwutlenek siarki	A	A
Dwutlenek azotu	A	A
Tlenek węgla	A	A
Benzen	A	A
Ozon	A – wg poziomu docelowego	A – wg poziomu docelowego
	D2 – wg poziomu celu długoterminowego	D2 – wg poziomu celu długoterminowego
Pył zawieszony PM10	C	C
Pył zawieszony PM2,5	A – faza I	A – faza I
	C1 – faza II	A1 – faza II
Ołów w pyłe PM10	A	A
Arsen w pyłe PM10	A	A
Kadm w pyłe PM10	A	A
Nikiel w pyłe PM10	A	A
Benzo(a)piren w pyłe PM10	C	C

Kolorem czerwonym zaznaczono przekroczenia.

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim – raport wojewódzki za rok 2021 oraz za rok 2022 – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy.

Dokonano również oceny ze względu na ochronę roślin. Klasyfikację wykonano na podstawie wyników pomiarów prowadzonych na stacji pozamiejskiej Zielonka w Borach Tucholskich. W latach 2021-2022 nie odnotowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla dwutlenku siarki i tlenu azotu. Nie został przekroczony poziom docelowy dla ozonu. Jedynie odnotowano przekroczenia poziomu celu długoterminowego dla ozonu.

4.2. Hałas komunikacyjny

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w latach 2021-2022 nie prowadził pomiarów hałasu komunikacyjnego na terenie gminy Drzycim.

4.3. Pola elektromagnetyczne

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w latach 2021-2022 nie prowadził pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie gminy Drzycim.

4.4. Wody powierzchniowe

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w latach 2021-2022 nie prowadził monitoringu wód powierzchniowych na terenie gminy Drzycim.

4.5. Wody podziemne

W 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny. Wyniki oznaczeń terenowych i laboratoryjnych poddano analizie i wyznaczono klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych.

Na terenie gminy Drzycim badania wód podziemnych w 2022 roku przeprowadzono w dwóch punktach pomiarowych, gdzie wody otrzymały następujące klasy jakości:

- Sierosław – IV klasa (wody niezadowolającej jakości)
- Drzycim – II klasa (wody dobrej jakości).

W 2021 roku wód podziemnych na terenie gminy nie badano.

5. RAPORT Z WYKONANYCH DZIAŁAŃ W LATACH 2021-2022

W dalszej części niniejszego opracowania przedstawiono najważniejszą, tabelaryczną część „Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”. W tabeli przedstawiono szczegółowe informacje na temat stopnia realizacji zadań własnych Gminy i zadań monitorowanych z harmonogramu działań przewidzianych do realizacji w ramach "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029". Przedstawione informacje pochodzą z przeprowadzonej ankietyzacji poszczególnych jednostek.

Tabela 2 Raport z wykonanych zadań zaplanowanych na lata 2021-2022

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska							
Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania							
1.	Modernizacja i wymiana przestarzałych źródeł ciepła	Gmina Drzycim, Właściciele nieruchomości	W ramach zadania „Modernizacja budynku użyteczności publicznej w miejscowości Dąbrówka” - zlikwidowano istniejące źródło ciepła - piec kaflowe. Zamontowano nowe źródło ciepła - kocioł na pellet.	Gmina Drzycim	2022	Koszt podany w punkcie 3	Budżet Gminy
			W ramach zadania „Modernizacja przystani kajakowej oraz utworzenie strefy rekreacyjno-sportowej nad rzeką w miejscowości Gródek, gmina Drzycim” - zamontowano instalację pompy ciepła	Gmina Drzycim	2022	Koszt podany w punkcie 3	Budżet Gminy
2.	Rozwój sieci gazowej	Operator sieci gazowej	Na terenie gminy nie ma sieci gazowej	-	-	-	-
3.	Termomodernizacja budynków	Gmina Drzycim, Właściciele nieruchomości	„Modernizacja budynku użyteczności publicznej w miejscowości Dąbrówka”. W ramach zadania wykonano między innymi: ocieplenie istniejącego stropodachu, ścian zewnętrznych.	Gmina Drzycim	2022	585 238,06	Budżet Gminy
			„Modernizacja przystani kajakowej oraz utworzenie strefy rekreacyjno-sportowej nad rzeką w miejscowości Gródek, gmina Drzycim”. W ramach zadania wykonano między innymi: ocieplenie ścian zewnętrznych i wewnętrznych oraz sufitu.	Gmina Drzycim	2022	1 180 772,90	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
4.	Działania promujące likwidację niskiej emisji, ograniczenie zanieczyszczenia powietrza oraz promocja budownictwa energooszczędnego, pasywnego oraz „zieloną architekturę”	Gmina Drzycim	W Urzędzie Gminy Drzycim funkcjonuje punkt konsultacyjno-informacyjny programu priorytetowego „Czyste Powietrze”. W punkcie można uzyskać informacje na temat zasad programu, pomocy w zakresie przygotowania i złożenia wniosku. W ramach programu można uzyskać dofinansowanie na wymianę źródeł ciepła, termomodernizację budynków lub montaż OZE. W ramach funkcjonowania punktu w 2021 roku złożono 25 wniosków	Gmina Drzycim	2021	30 000,00	WFOŚiGW w Toruniu
5.	Modernizacja i rozbudowa ścieżek rowerowych na terenie gminy	Gmina Drzycim, Powiat, zarządcy dróg	Nie zrealizowano	Powiatowy Zarząd Dróg w Świeciu	-	-	-
6.	Promowanie ecodrivingu, korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerów i środków transportu wykorzystujących napędy przyjazne środowisku oraz zakup pojazdów niskoemisyjnych	Powiat, Gmina Drzycim	Nie zrealizowano	Powiat, Gmina Drzycim	-	-	-
7.	Wymiana oświetlenia na mniej energochłonne i budowa nowego energooszczędnego oświetlenia	Gmina Drzycim, Powiat, Przedsiębiorcy	Montaż 1 szt. lampy solarnej przydrożnej w miejscowości Dólsk	Gmina Drzycim	2021	10 000,00	Budżet Gminy
			W ramach zadania „Modernizacja budynku użyteczności publicznej w miejscowości Dąbrówka” - dokonano wymiany oświetlenia w obiekcie na energooszczędne	Gmina Drzycim	2022	Koszt podany w punkcie 3	Budżet Gminy
			W ramach zadania „Modernizacja przystani kajakowej oraz utworzenie strefy rekreacyjno-sportowej nad rzeką w miejscowości Gródek, gmina Drzycim” -	Gmina Drzycim	2022	Koszt podany w punkcie 3	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			dokonano wymiany oświetlenia w obiekcie na energooszczędne				
8.	Promocja w zakresie wykorzystania OZE (promocja kolektorów słonecznych, pomp ciepła, geotermii, biomasy, elektrowni wiatrowych, eksploatacja elektrowni wodnych)	Gmina Drzycim	W ramach prowadzonego punktu konsultacyjno-informacyjnego programu priorytetowego „Czyste Powietrze” promowana jest możliwość uzyskania dofinansowania na instalacje do pozyskiwania odnawialnych źródeł energii	Gmina Drzycim	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
9.	Wspieranie przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem instalacji do pozyskiwania OZE oraz modernizacji lub wymiany indywidualnych źródeł ciepła	Gmina Drzycim	Realizacja projektu wraz z Gminą Jeżewo pn. „Poprawa bezpieczeństwa energetycznego poprzez dywersyfikację źródeł energii na terenie gmin Jeżewo oraz Drzycim”. Projekt realizowany był w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WK-P 2014-2020). W wyniku realizacji projektu powstało 15 instalacji fotowoltaicznych oraz 3 pompy ciepła wśród mieszkańców gminy Drzycim.	Gmina Drzycim (wraz z Gminą Jeżewo)	2021	511 762,19	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WK-P 2014-2020)
10.	Montaż małych instalacji OZE na budynkach należących do Gminy	Gmina Drzycim	W ramach zadania „Modernizacja przystani kajakowej oraz utworzenie strefy rekreacyjno-sportowej nad rzeką w miejscowości Gródek, gmina Drzycim” - zainstalowano na budynku mikroinstalację fotowoltaiczną o mocy 8,2 kW	Gmina Drzycim	2022	Koszt podany w punkcie 3	Budżet Gminy
11.	Opracowanie aktualizacji planów gospodarki niskoemisyjnej (PGN)	Gmina	Nie zrealizowano Plan Gospodarki Niskoemisyjnej został zatwierdzony przez Radę Gminy Drzycim poprzez podjęcie Uchwały Nr XIV/102/2016	Gmina Drzycim	-	-	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Rady Gminy Drzycim z dnia 20 czerwca 2016 r.				
12.	Prowadzenie monitoringu powietrza	GIOŚ	Prowadzenie monitoringu jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy	2021-2022	Wydatki bieżące	Środki własne
13.	Wsparcie projektów dotyczących zakupu sensorów do pomiarów jakości powietrza	Gmina Drzycim, Powiat, mieszkańcy	Nie zrealizowano	Gmina, Powiat, mieszkańcy	-	-	-
14.	Budowa, przebudowa i modernizacja dróg wojewódzkiej, powiatowych i gminnych oraz chodników, w tym:	Gmina Drzycim, Powiat, ZDW	Budowa drogi gminnej nr 030511C Sierosław – Jastrzębie II Etap. Budowa nowej drogi o nawierzchni asfaltowej o długości 374,4 m, szerokości jezdni 3,5 m, pobocze 0,75 m.	Gmina Drzycim	2021	877 311,69	Budżet Gminy, Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych
			Budowa ul. Szkolnej – drogi gminnej nr 030566C, od km 0+000 do km 0+174,60 na działce nr 247/2 w miejscowości Gródek. Budowa nowej drogi o nawierzchni asfaltowej o długości 174,6 m, szerokości jezdni 3,5 m, pobocze 0,75 m.	Gmina Drzycim	2021	163 649,00	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
			Budowa dróg gminnych ul. Polnej – nr drogi 030547C od km 0+000 do km 0+97,0 oraz ul. Wodnej nr drogi 030513C, od km 0+000 do km 0+204,40 położonych w miejscowości Drzycim.	Gmina Drzycim	2021	274 746,81	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Budowa nowej drogi o nawierzchni kostki brukowej o długości 301,40 m, szerokość jezdni 3,50 m, pobocze 0,75 m				
			Budowa chodnika w ramach przebudowy drogi na działce nr 186/1 w miejscowości Drzycim. Wykonano chodnik z nawierzchni kostki brukowej o długości 0,056 km	Gmina Drzycim	2021	25 581,65	Budżet Gminy
			Wykonanie dokumentacji projektowej dla: 1) Budowa drogi gminnej nr 030505C, 2) Budowa drogi gminnej w miejscowości Gacki 3) Budowa drogi gminnej ul. Nowy Świat, Okrężnej, Wdeckiej w Gródku 4) Budowa drogi gminnej w miejscowości Jastrzębie 5) Budowa drogi gminnej nr 030508C i nr 030507C	Gmina Drzycim	2021-2022	1) 111 106,10 2) 40 688,00 3) 81 933,00 4) 39 975,00 5) 124 394,30	Budżet Gminy
			Opracowanie dokumentacji projektowej budowy dróg gminnych w miejscowości Gródek: ulic Polnej, Miodowej i Cisowej	Gmina Drzycim	2022	91 389,00	Budżet Gminy
			Budowa drogi gminnej w miejscowości Lubocheń, na działce ewidencyjnej nr 6/3, obręb Lubocheń	Gmina Drzycim	2022 (zakończenie w 2023 r.)	812 153,62 (koszty poniesione w 2022 r.)	Budżet Gminy
			Budowa drogi gminnej na dz. nr 169/2 i 280 w m. Sierosław. Budowa nowej drogi o nawierzchni asfaltowej o długości 374,4 m, szerokości jezdni 3,5 m, pobocze 0,75 m.	Gmina Drzycim	2022	394 526,62	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Budowa ul. Szkolnej – drogi gminnej nr 030549 C od km 0+000 do km 0+528,43. Budowa nowej drogi o nawierzchni asfaltowej o długości 528,43 m, szerokości jezdni 3,5 m, pobocze 0,75 m.	Gmina Drzycim	2022	1 000 055,71	Budżet Gminy
			Budowa drogi gminnej nr 030523C w miejscowości Krakówek. Budowa nowej drogi o nawierzchni asfaltowej o długości 1232,50 m, szerokości jezdni 3,5 m, pobocze 0,75 m.	Gmina Drzycim	2022	1 126 832,67	Budżet Gminy
			Budowa drogi gminnej na działce nr 16 od km 0+000 do km 1+1316,32 w miejscowości Dąbrówka. Budowa nowej drogi o nawierzchni asfaltowej o długości 1316,32 m, szerokości jezdni 3,5 m, pobocze 0,75 m.	Gmina Drzycim	2022	1 099 051,95	Budżet Gminy
14.1.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1244C Dąbrówka - Biechowo - odnowa drogi	PZD	Nie zrealizowano Opracowana jest dokumentacja projektowa	Powiatowy Zarząd Dróg w Świeciu	-	-	-
14.2.	Budowa drogi gminnej nr 030570C, od km 0+000 do km 0+176,11 na działce nr 41/17 w m. Gródek	Gmina Drzycim	Budowa drogi gminnej 030570C od km 0+000 do km 0+176,11 na działce nr 41/17 w miejscowości Gródek. Budowa nawierzchni z betonu asfaltowego o szerokości 5 m i 4 m wraz ze zjazdami.	Gmina Drzycim	2021	130 631,66	Budżet Gminy, Rządu Fundusz Rozwoju Dróg
16.	Czyszczenie dróg w celu usunięcia nagromadzonych pyłów i zanieczyszczeń komunikacyjnych na asfalcie	Gmina Drzycim, Powiat, Zarządcy dróg	Chodniki, ulice oraz drogi gminne są oczyszczane przez pracowników Zakładu Gospodarki Komunalnej według potrzeb	Gmina Drzycim	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet gminy
17.	Systematyczna kontrola zakładów przemysłowych odnośnie przestrzegania obowiązków nałożonych pozwoleniami na	WIOŚ	W latach 2021-2022 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy przeprowadził jedną kontrolę w zakresie	Wojewódzki Inspektorat Ochrony	2021-2022	Wydatki bieżące	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza		ochrony powietrza podmiotów działających na terenie gminy. W czasie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.	Środowiska w Bydgoszczy			
					Poniesione koszty:	8 711 799,93	
Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla mieszkańców i gospodarki							
1.	Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych	GIOŚ	W latach 2021-2022 monitoring wód powierzchniowych na terenie gminy nie był prowadzony	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy	-	-	-
			Prowadzenie monitoringu wód podziemnych na terenie gminy w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy	2021-2022	Wydatki bieżące	Środki własne
2.	Modernizacja ujęć wody i stacji uzdatniania wody, w tym:	Gmina Drzycim	Budowa 2 nowych zbiorników retencyjnych na SUW w Drzycimiu. Wykonano dwa nowe zbiorniki do wody pitnej o pojemności 150 m ³ każdy.	Gmina Drzycim	2021-2022	662 970,00	Budżet Gminy, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
			Zakup i montaż agregatu prądotwórczego na Stacji Uzdatniania Wody w Drzycimiu	Gmina Drzycim	2022	158 324,47	Nagroda w konkursie Rosnąca Odporność

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
2.1.	Budowa nowej studni w Gródku z zasypaniem nieczynnej studni	Gmina Drzycim	Budowa stacji uzdatniania wody w Gródku	Gmina Drzycim	2022 (zakończenie w 2023 r.)	2 313 879,63	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych
3.	Zachęcanie mieszkańców do montażu instalacji retencjonujących wodę deszczową	Gmina Drzycim	Nie zrealizowano	Gmina Drzycim	-	-	-
4.	Wprowadzenie dotacji na budowę instalacji do zatrzymywania i wykorzystania wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania	Gmina Drzycim	Nie zrealizowano	Gmina Drzycim	-	-	-
5.	Wsparcie działań zmierzających do budowy małych zbiorników retencyjnych	Gmina Drzycim, PGW WP	Nie zrealizowano	Gmina, PGW WP	-	-	-
6.	Mała retencja leśna	Nadleśnictwa	Realizacja projektu „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych”	Nadleśnictwo Trzebciny	2021	1 636 239,46	Środki własne, Środki unijne
			Budowa zbiornika retencyjnego w leśnictwie Bedlenki wraz z urządzeniami piętrzącymi	Nadleśnictwo Dąbrowa	2021	651 005,50	Środki własne, Środki unijne
7.	Działania podejmowane w celu ograniczenia dopływu zanieczyszczeń związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych: wyposażenie w zbiorniki na gnojowice i płyty obornikowe, promocja i stosowanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, promocja i stosowanie "Programu rolno-środowiskowego" m.in. wspieranie rolnictwa ekologicznego, zastosowanie międzyplonów oraz wsiewek	WODR, właściciele gospodarstw, PGW WP	Organizowanie szkoleń dla rolników w zakresie dobrych praktyk rolnych, rolnictwa ekologicznego, korzyści ze stosowania międzyplonów	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie	2021-2022	Wydatki bieżące	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	poplonowych, utrzymanie stref buforowych i miedz śródpolnych						
8.	Utrzymanie, okresowa konserwacja i modernizacja cieków i urządzeń wodnych, odmulenie rowów i naprawa sieci drenarskich	PGW WP, Spółki Wodne, Gmina Drzycim	Wykonanie robót konserwatorskich na rowie R-S w km 0+000-3+000 w Drzycimiu. Zadanie obejmuje wykoszenie skarp rowu wraz z grabieniem i hakowaniem dna.	Gminna Spółka Wodna w Drzycimiu	2021	9 441,96	Budżet Gminy, Środki własne Gminnej Spółki Wodnej
			Renowacja rowu melioracyjnego R-A w km 0+000 -1+250 w miejscowości Lubocheń. Renowacja 1250 mb rowu R-A i 1 przepust o długości 7 mb i średnicy 1,0 m	Gminna Spółka Wodna w Drzycimiu	2021	31 417,60	Dotacja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, Środki własne Gminnej Spółki Wodnej
			Odmulenie rowu melioracyjnego R-S w km 0+800-1+600 w miejscowości Drzycim, wymiana rurociągu melioracyjnego w miejscowości Krakówek. Usunięcie namułu z rowu R_S – 800 mb, wymiana rurociągu melioracyjnego	Gminna Spółka Wodna w Drzycimiu	2022	44 721,07	Dotacja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, Środki własne Gminnej Spółki Wodnej
			Wykonanie robót konserwatorskich na rowie R-S w km 0+000-3+000 w Drzycimiu. Zadanie obejmuje wykoszenie skarp rowu wraz z grabieniem i hakowaniem dna.	Gminna Spółka Wodna w Drzycimiu	2022	9 441,96	Budżet Gminy, Środki własne Gminnej Spółki Wodnej
			Bieżąca konserwacja rowów melioracyjnych – Gminna Spółka Wodna w Drzycimiu	Powiat Świecki	2022	9 700,00	Budżet Powiatu
			Aktywna ochrona wód w Powiecie Świeckim – „Zwalczanie kłusownictwa wodnego”	Powiat Świecki	2021-2022	20 000,00 (kwota wydatkowana na terenie całego powiatu)	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
9.	Rozbudowa infrastruktury związanej z gospodarką wodno – ściekową: budowa/rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków, dalsza rozbudowa kanalizacji deszczowej i kanalizacji sanitarnej W tym:	Gmina Drzycim	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wery wraz z doprowadzeniem ścieków do oczyszczalni w Drzycimiu. W ramach zadania wykonano budowę tłoczni ścieków, sieci i przyłączy kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o długości 575,40 m, sieci i przyłączy kanalizacji sanitarnej tłocznej o długości 2005,5 m oraz 3 przydomowych przepompowni ścieków.	Gmina Drzycim	2022	1 948 423,32	Budżet Gminy
			Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Gródek ul. Kwiatowa. W ramach zadania wykonano budowę przepompowni ścieków, sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o długości 1492,0 m, sieci i przyłączy kanalizacji sanitarnej tłocznej o długości 756,5 m oraz 3 przydomowych przepompowni ścieków.	Gmina Drzycim	2021	1 193 100,00	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych
9.1.	Budowa oczyszczalni ścieków w Drzycimiu – II ETAP	Gmina Drzycim	W ramach zadania wykonano nowy punkt zlewny, zbiornik retencyjny ścieków dokończonych, studzienkę z rozdrabniaczem kanałowym, pompę główną, budynek techniczno-socjalny, składowisko osadów, reaktor, komorę pomiarową ścieków, węzeł dmuchaw, agregat prądowłoczy wraz z instalacjami.	Gmina Drzycim	2021	3 569 748,92	Budżet Gminy, Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego
10.	Bieżąca modernizacja infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej w tym stopniowe wyłączanie (do 2032 r.) z eksploatacji odcinków sieci wykonanej z rur cementowo-azbestowych	Gmina Drzycim	Rozbudowa sieci wodociągowej Drzycim – ul. Krótka. Wykonano sieć wodociągową z rur PCV o średnicy 90 i długości 306 mb	Gmina Drzycim	2021	44 034,00	Budżet Gminy
			Rozbudowa sieci wodociągowej w m. Gródek – dokumentacja projektowa	Gmina Drzycim	2021	7 016,10	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Przebudowa wodociągu azbestowego na części ul. Kościelnej w Drzycimiu – dokumentacja projektowa	Gmina Drzycim	2021	12 000,00	Budżet Gminy
11.	Dotacje do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach, gdzie brak możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej	Gmina Drzycim	W roku 2021 złożono 24 wnioski o dofinansowanie do budowy przydomowej oczyszczalni ścieków, podpisano 11 umów z tego tytułu i wypłacono środki 11 wnioskodawcom. W roku 2022 złożono 12 wniosków o dofinansowanie do budowy przydomowej oczyszczalni ścieków, podpisano 11 umów z tego tytułu i wypłacono środki 9 wnioskodawcom.	Gmina Drzycim	2021-2022	40 000,00	Budżet Gminy
12.	Bieżąca ewidencja i kontrola zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz likwidacja zbiorników na obszarach nowo skanalizowanych	Gmina Drzycim	Na bieżąco prowadzona jest ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Drzycim	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
13.	Kontrola zużycia wody - Uzupelnienie wodomierzy u wszystkich użytkowników sieci	Gmina Drzycim	Nie zrealizowano	Gmina Drzycim	-	-	-
Poniesione koszty:						12 361 463,99	
Kierunek interwencji: Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym							
1.	Wprowadzanie zabezpieczeń akustycznych oraz stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających hałas	Gmina Drzycim, Powiat, zarządcy dróg	Nie zrealizowano	Powiatowy Zarząd Dróg w Świeciu	-	-	-
2.	Tworzenie planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem: źródeł hałasu, przestrzegania zasad strefowania (rozgraniczenia terenów o różnicowanej	Gmina Drzycim	W razie potrzeby odpowiednie zapisy umieszczane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina Drzycim	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	funkcji), zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów						
3.	Prowadzenie badań monitorujących poziom hałasu drogowego	GIOŚ	W latach 2021-2022 monitoring hałasu drogowego na terenie gminy nie był prowadzony	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	-	-	-
4.	Prowadzenie kontroli emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	WIOŚ	W latach 2021-2022 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy przeprowadził dwie kontrole w zakresie ochrony przed hałasem podmiotów działających na terenie gminy. W czasie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy	2021-2022	Wydatki bieżące	Środki własne
5.	Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie negatywnego wpływu hałasu na człowieka	Gmina Drzycim	Nie zrealizowano	Gmina Drzycim	-	-	-
6.	Wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów uwzględniających ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	Gmina Drzycim	W razie potrzeby odpowiednie zapisy umieszczane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina Drzycim	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
7.	Monitoring promieniowania elektromagnetycznego	GIOŚ	W latach 2021-2022 monitoring pól elektromagnetycznych na terenie gminy nie był prowadzony	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	-	-	-
				Poniesione koszty:		Wydatki bieżące	
Kierunek interwencji: Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb							
1.	Ochrona gleb najlepszych kompleksów w MPZP przed zainwestowaniem	Gmina Drzycim	W razie potrzeby odpowiednie zapisy umieszczane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina Drzycim	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
2.	Podejmowanie uchwał wspierających tradycyjne rolnicze użytkowanie terenów oraz produkcji żywności wysokiej jakości przy zachowaniu w pełni walorów przyrodniczych, w tym już istniejących form ochrony przyrody	Gmina Drzycim	Nie zrealizowano	Gmina Drzycim	-	-	-
3.	Prowadzenie badań gleby i ziemi oraz monitorowanie ich stanu na podstawie dostępnych wyników	OSChR	Na zlecenie indywidualnych rolników prowadzone były badania gleb z terenu gminy	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza	2021-2022	Brak danych	Środki własne rolników
4.	Rekultywacja terenów zdegradowanych	Osoba powodująca utratę lub ograniczenie wartości użytkowej	Brak terenów zdegradowanych	Właściciel terenu	-	-	-
					Poniesione koszty:	Wydatki bieżące	
Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska							
Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami geologicznymi							
1.	Eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalni	Powiat, Urząd Górniczy Gmina Drzycim	Na terenie gminy Drzycim nie ma eksploatowanych złóż kopalni	-	-	-	-
2.	Tworzenie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i mpzp z uwzględnieniem kopalni i ich ochroną przed trwałym zainwestowaniem nie górniczym	Gmina Drzycim	Na terenie gminy Drzycim nie ma eksploatowanych złóż kopalni	-	-	-	-
					Poniesione koszty:	-	
Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym							
1.		Gmina Drzycim		Gmina Drzycim	2021	827 410,45	Opłata za gospodarowanie

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	Objęcie wszystkich mieszkańców systemem odbioru odpadów komunalnych oraz selektywnego zbierania odpadów		Wszyscy mieszkańcy gminy objęci są systemem odbioru odpadów oraz selektywnej zbiórki odpadów komunalnych		2022	982 362,78	odpadami komunalnymi
2.	Edukacja w zakresie zasad zapobiegania powstawaniu odpadów komunalnych (w tym odpadów żywności i innych odpadów ulegających biodegradacji oraz odpadów z tworzyw sztucznych).	Gmina Drzycim, Media	Informacje na temat prawidłowej segregacji odpadów na stronie internetowej Urzędu Gminy	Gmina Drzycim	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
3.	Kontynuacja działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi	Gmina Drzycim	Dzięki dofinansowaniu z WFOŚiGW w Toruniu, przeprowadzono dwie edycje Konkursu Plastycznego pod hasłem „Edukujemy dzieci – jak segregować śmieci”. Konkurs kierowany do dzieci szkół podstawowych z terenu Gminy Drzycim wyróżniając przy tym trzy kategorie wiekowe. Formą pracy konkursowej był plakat i hasło reklamujące segregację śmieci lub ostrzegające przed paleniem śmieci w piecach.	Gmina Drzycim	2021	6 000,00	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu
4.	Uwzględnianie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w SIWZ zakupów wyrobów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączanie do procedur zamówień publicznych kryteriów związanych z ochroną środowiska	Gmina Drzycim	Nie zrealizowano	Gmina Drzycim	-	-	-
5.	Wsparcie finansowe organizacji akcji „Sprzątanie Świata”	Gmina Drzycim	Organizowanie akcji Sprzątania Świata przez pracowników Urzędu Gminy Drzycim oraz przez szkoły na terenie Gminy. Urząd Gminy Drzycim zapewniał worki na śmieci.	Gmina Drzycim	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
6.	Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	Powiat, WIOŚ	W latach 2021-2022 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy przeprowadził dwie kontrole w zakresie gospodarki odpadami podmiotów działających na terenie gminy. W czasie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy	2021-2022	Wydatki bieżące	Środki własne
7.	Przeprowadzanie kontroli w zakresie przestrzegania regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie	Gmina Drzycim	Kontrolę przeprowadzili pracownicy Urzędu Gminy Drzycim, przedmiotem kontroli było przestrzeganie przepisów z zakresu ochrony środowiska takich jak utrzymanie czystości i porządku w gminach. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i naruszeń w stosowaniu zapisów powyższych ustaw i rozporządzenia.	Gmina Drzycim	2021	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
8.	Ograniczenie ilości składowanych odpadów ze szczególnym uwzględnieniem minimalizacji i zagospodarowania tworzyw sztucznych oraz zagospodarowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych	Gmina Drzycim	W Gminie obowiązuje selektywna zbiórka odpadów, dodatkowo mieszkańcy mają możliwość bezpłatnego przekazania wybranych frakcji odpadów do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Drzycimiu przy ul. Młyńskiej 18	Gmina Drzycim	2021-2022	W ramach opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	
9.	Promowanie budowy przydomowych kompostowników	Gmina Drzycim	Została uchwalona uchwała w sprawie metody ustalenie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty w tym ulga za posiadanie kompostownika w wysokości 1,00 zł na osobę.	Gmina Drzycim	2021-2022	W ramach opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	
10.	Likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów	Gmina Drzycim	W latach 2021-2022 na terenie Gminy Drzycim nie zarejestrowano występowania „dzikich wysypisk odpadów”.	Gmina Drzycim	-	-	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
12.	Aktualizowanie i ewidencjonowanie ilości usuniętego azbestu na potrzeby portalu baza azbestowa.gov.pl	Gmina Drzycim	Baza azbestowa jest aktualizowana co roku o posiadane informacje dotyczące usuniętego azbestu z terenu gminy Drzycim	Gmina Drzycim	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
13.	Pomoc w usuwaniu azbestu	Gmina Drzycim	Realizacja „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Drzycim na lata 2012-2032” poprzez dotowanie przedsięwzięć polegających na usuwaniu i utylizacji materiałów zawierających azbest. Masa usuniętego azbestu: - W 2021 r. – 47,92 Mg z 22 nieruchomości - W 2022 r. – 54,02 Mg z 22 nieruchomości	Gmina Drzycim	2021	21 736,51	WFOŚiGW w Toruniu
					2022	24 309,00	
Poniesione koszty:						1 861 818,74	
Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu							
1.	Bieżąca inwentaryzacja form ochrony przyrody, zachowanie różnorodności biologicznej i jej racjonalne użytkowanie oraz stworzenie spójnego systemu obszarów chronionych	Gmina Drzycim, Nadleśnictwa,	Inwentaryzacja form ochrony przyrody prowadzona jest na bieżąco	Gmina Drzycim	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
2.	Inwentaryzacja i bieżąca ochrona istniejących pomników przyrody i użytków ekologicznych oraz aktualizacja ustanawiających aktów prawnych	Gmina Drzycim	Inwentaryzacja form ochrony przyrody na terenie Nadleśnictw	Nadleśnictwo Trzebciny, Nadleśnictwo Dąbrowa	2021-2022	Wydatki bieżące	Środki własne
3.	Zachowanie naturalnego charakteru dolin rzecznych w celu utrzymania drożności korytarzy ekologicznych	RDOŚ, Gmina Drzycim, PGW WP	Nie zrealizowano	RDOŚ, Gmina PGW WP	-	-	-
4.	Zwiększenie powierzchni zadrzewień na terenach rolniczych oraz rozszerzenie	Nadleśnictwa, Powiat	Nie zrealizowano	Nadleśnictwa, Powiat	-	-	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	zakresu leśnej rekultywacji terenów zdegradowanych, w tym odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzenie instrumentów zapobiegawczych – budowa, przebudowa i modernizacja dróg leśnych wyznaczonych w planach urządzania lasu jako drogi pożarowe	Gmina Drzycim, właściciele gruntów		Gmina, Właściciele gruntów			
5.	Realizacja edukacji ekologicznej i szkoleń w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej	Gmina Nadleśnictwa	Prowadzenie działań z zakresu edukacji przyrodniczo-leśnej	Nadleśnictwo Trzebciny	2021-2022	10 000,00	Środki własne
			Zajęcia i akcje edukacyjne prowadzone w szkołach i na terenie leśnictw	Nadleśnictwo Dąbrowa	2021-2022	Wydatki bieżące	Środki własne
6.	Utrzymanie, pielęgnacja i zakładanie terenów zieleni	Gmina Drzycim	Nie zrealizowano	Gmina Drzycim	-	-	-
7.	Wprowadzanie nasadzeń drzew i krzewów miododajnych np. lip, robinia akacjowa itp.	Gmina Drzycim	Nie zrealizowano	Gmina Drzycim	-	-	-
8.	Tworzenia łąk kwietnych zamiast trawników zwłaszcza wzdłuż torów i dróg	Gmina Drzycim	Nie zrealizowano	Gmina Drzycim	-	-	-
9.	Zmniejszenie częstotliwości koszenia trawników co zapobiegnie szybkiemu odparowywaniu wody	Gmina Drzycim	Nie zrealizowano	Gmina Drzycim	-	-	-
10.	Zachowanie alei drzew w krajobrazie jako cennych siedlisk i korytarzy ekologicznych	Gmina Drzycim	Nie zrealizowano	Gmina Drzycim	-	-	-
11.	Promocja regionu i realizacja zadań z zakresu rozwoju bezpiecznej dla	Gmina Drzycim, Powiat	Promowanie wydarzeń i atrakcji turystycznych na terenie Gminy Drzycim na	Powiat Świecki	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	środowiska nowoczesnej infrastruktury rekreacyjnej zapewniającej wzrost potencjału turystycznego regionu		Facebooku Powiatu i stronie internetowej csw.pl				
					Poniesione koszty:	10 000,00	
Kierunek interwencji: Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej							
1.	Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w oparciu o zasady powszechnej ochrony lasów oraz przebudowa składu gatunkowego drzewostanów	Nadleśnictwa	Powierzchnie odnowień lasów: - W 2021 r. – 13,87 ha - W 2022 r. – 9,02 ha Prowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych, monitoringu, zabiegów prewencyjnych	Nadleśnictwo Trzebciny	2021	68 891,91	Środki własne
					2022	56 049,49	
			Powierzchnie odnowień lasów: - W 2021 r. – 8,42 ha - W 2022 r. – 18,70 ha	Nadleśnictwo Dąbrowa	2021	33 747,20	Środki własne
					2022	92 328,31	
			Prowadzone zabiegi pielęgnacyjne, monitoring zabiegów prewencyjnych (koszenie): - W 2021 r. – 65,41 ha - W 2022 r. – 50,00 ha	Nadleśnictwo Dąbrowa	2021	47 866,00	Środki własne
					2022	52 534,95	
2.	Opracowanie planów urządzania lasu	Nadleśnictwa	Plan Urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Trzebciny i Nadleśnictwa Dąbrowa obowiązuje na lata 2017-2026	Nadleśnictwo Trzebciny, Nadleśnictwo Dąbrowa	-	-	-
3.	Realizacja Krajowego Planu Zwiększania Lesistości	Nadleśnictwa	Nie zrealizowano	Nadleśnictwa	-	-	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
4.	Przebudowa składu gatunkowego lasów w celu osiągnięcia optymalnego dostosowania składu gatunkowego drzewostanów do występujących siedlisk	Nadleśnictwa	Prowadzenie odnowień złożonych: - W 2021 r. – 7,78 ha - W 2022 r. – 4,23 ha	Nadleśnictwo Trzebciny	2021	42 272,78	Środki własne
					2022	28 361,39	
				Poniesione koszty:		422 052,03	
Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych							
Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu i adaptacja do nich							
1.	Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia awarii	Powiat, Gmina Drzycim	Dystrybucja komunikatów ostrzegawczych, dotyczących ekstremalnych sytuacji pogodowych, zawierających poradniki Rządowego Centrum Bezpieczeństwa – aplikacja mobilna BLISKO	Powiat Świecki	2021-2022	4 704,00	Budżet Powiatu
2.	Dofinansowanie jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej	Gmina Drzycim	Dotacja celowa dla OSP Drzycim z przeznaczeniem na zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego	Gmina Drzycim	2021	170 896,00	Budżet Gminy
3.	Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	Gmina Drzycim	Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom” – etap powiatowy	Powiat Świecki	2022	500,00	Budżet Powiatu
4.	Poprawa retencyjności terenów poprzez: wprowadzanie absolutnego zakazu wypalania traw, ograniczenia koszenia trawników, ochronę drzewostanów, wyłapywanie deszczu, odprowadzenie wód opadowych do systemów kanalizacji	Gmina Drzycim	Nie realizowana	Gmina Drzycim	-	-	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	sanitarnej, wprowadzanie ograniczeń zużycia wody pitnej do celów, które nie są bezpośrednio związane z konsumpcją i higieną itp.						
						Poniesione koszty:	176 100,00
Cel horyzontalny: Środowisko i edukacja. Rozwijanie postaw ekologicznych mieszkańców							
Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji							
1.	Promocja walorów przyrodniczych gminy poprzez zamieszczanie informacji na stronach internetowych, w mediach społecznościowych, w lokalnych gazetach, na targach turystycznych	Gmina Drzycim, Powiat	Promowanie wydarzeń i atrakcji turystycznych na terenie Gminy Drzycim na Facebooku Powiatu i stronie internetowej csw.pl	Powiat Świecki	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
2.	Prowadzenie publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach objętych obowiązkiem udostępniania jako informacje o środowisku i jego ochronie	Gmina Drzycim, Powiat	Prowadzenie publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach objętych obowiązkiem udostępniania jako informacje o środowisku i jego ochronie na stronie bip.csw.pl oraz w Ekoportalu	Powiat Świecki	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
3.	Organizowanie imprez pobudzających aktywność dzieci i młodzieży w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska naturalnego (kontynuacja dotychczasowych programów i wdrażanie programów zastępczych lub nowych)	Gmina Drzycim	W szkołach uczniowie uczestniczą w różnych konkursach ekologicznych: 1. ŚWIĘTO DRZEWA w ZPO w Drzycimiu. Obchodziliśmy w naszej szkole po raz 10 Święto Drzewa pod hasłem „Drzewa – bezcenny dar natury”. Celem tego programu, organizowanego przez Klub Gaja od 2003 roku, jest edukacja dla rozwoju zrównoważonego i podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu.	Gmina Drzycim	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			2. I miejsce uczniów z ZPO w Drzycimiu w XXII Międzygminnym Konkursie Ekologicznym pn. „Szanuj Swoje Środowisko”. W dniu 07 czerwca 2022 r. w Lnianie odbyła się XXII edycja Międzygminnego Konkursu Ekologicznego pn. "Szanuj Swoje Środowisko". Drużyna z Zespołu Placówek Oświatowych w Drzycimiu. 3. Udział uczniów ZPO w Drzycimiu w konkursie ekologicznym pn. "Zielono mi". W dniu 2 czerwca br. uczniowie Zespołu Placówek Oświatowych w Drzycimiu brali udział w powiatowym konkursie ekologicznym pn. "Zielono mi" organizowanym już po raz 18 w Świątowie. 4. ZPO w Drzycimiu laureatem Ogólnopolskiego Projektu „EKO-SZKOŁA 2022”. Szkoła Podstawowa w Drzycimiu uzyskała tytuł „EKO-SZKOŁA 2022”. Eko-Szkoła to ogólnopolski projekt edukacyjny pod honorowym patronatem Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Powstał w celu stworzenia sieci placówek, które współpracują, dzieląc się pomysłami, jak kształtować ekologiczną świadomość młodego pokolenia. Jego idea opiera się na promowaniu postaw proekologicznych, edukacji uczniów oraz podnoszeniu świadomości na temat zagrożeń dla przyrody w XXI wieku i naszego wpływu na stan środowiska. Przez cały rok				

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			szkolny 2021/2022 w ZPO w Drzycimiu odbywały się zajęcia, liczne konkursy, akcje, warsztaty, wycieczki oraz spotkania, podczas których uczniowie uczyli się właściwych postaw i nawyków ekologicznych. Dzięki całorocznej pracy i wielu wspólnym działaniom, po wysłaniu „Eko- Raportu” ze zrealizowanych zadań projektowych, zdobyto ogólnopolski tytuł laureata EKO-SZKOŁA 2022, a koordynator Pani Bernadeta Kęsik otrzymała tytuł PROMOTOR EKOLOGII 2022. 5. Uczniowie uczestniczyli w wycieczce przyrodniczej do Gołębka. Przeszli ścieżkę przyrodniczo-dydaktyczną "Jelenia Wyspa". Odwiedzili także Park Dendrologiczny, w którym zobaczyli ciekawe okazy drzew i krzewów. 6. „Przedszkolak maszeruje Ziemię ratuje” - zielony marsz z okazji Dnia Ziemi. 21 kwietnia w przedszkolu obchodzono Światowy Dzień Ziemi. Jest to największe ekologiczne święto światowe. W tym dniu królował kolor Ziemi - zielony. Podczas zajęć i zabaw dzieci dowiedziały się jak dbać o środowisko i otaczającą nas przyrodę. Z okazji Dnia Ziemi zorganizowano także marsz małych ekologów. Celem marszu była edukacja ekologiczna już od najmłodszych lat oraz szerzenie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców Drzycimia. Dzieci z				

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			każdej grupy trzymały zielonego balonika oraz ulotkę informacyjną dla przechodniów, które miały nawoływać do troski o przyrodę, do segregowania śmieci.				
4.	Wylimitowanie negatywnych zachowań (np. wypalanie traw, porzucanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, wylanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gleby, spalanie odpadów w paleniskach domowych, dewastacja zieleni publicznej)	Gmina Drzycim	W Szkołach organizowane są co roku akcje: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, Dzień Drzewa, gdzie są poruszane tematy dotyczące odpadów, dewastacji zieleni itp. - Szkolna zbiórka baterii. W konkursie na największą ilość zebranych baterii zajęły: - I miejsce – kl. IVa (51,30 kg) - II miejsce – kl. Ib (25,98 kg) - III miejsce – kl. IIIa (22,84 kg) W całym roku szkolnym, razem z Przedszkolem oraz Urzędem Gminy Drzycim, zebrano ok.250 kg zużytych baterii. - Odbyły się 2 szkolne zbiórki elektrośmieci (w listopadzie oraz kwietniu) w ramach ogólnopolskiego programu edukacyjnego „Moje miasto bez elektrośmieci”. - Zorganizowano 3 zbiórki makulatury w czasie których zebrano 1500 kg (we wrześniu, listopadzie oraz czerwcu). - Przez cały rok szkolny zbierano plastikowe nakrętki – zebrano łącznie 240 kg. - Zorganizowano 2 akcje sprzątania najbliższej okolicy (we wrześniu i	Gmina Drzycim	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Czy zadanie zostało zrealizowane i w jakim zakresie	Jednostka realizująca	Rok wykonania (dotyczy tylko 2021-2022)	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			kwietniu), w której wzięły udział wszystkie klasy ZPO Drzycim.				
				Poniesione koszty:		Wydatki bieżące	
				Łączny koszt:		23 543 234,69	

Źródło: opracowano na podstawie danych z ankietyzacji poszczególnych jednostek.

W ramach likwidacji źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza przeprowadzono modernizację dwóch budynków należących do Gminy Drzycim w ramach której wykonano termomodernizację, wymieniono źródła ciepła na ekologiczne oraz wymieniono oświetlenie na energooszczędne - montowane były głównie oprawy LED, które są bardziej efektywne (sprawność energetyczna do 90%), mają dłuższy czas eksploatacji niż zwykłe żarówki, nie generują ciepła, a do ich produkcji nie używa się rtęci i innych szkodliwych substancji.

W Urzędzie Gminy Drzycim funkcjonuje punkt informacyjno-konsultacyjny w ramach programu priorytetowego „Czyste Powietrze”, utworzony w ramach porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy. W ramach programu mieszkańcy mogą uzyskać dofinansowanie na wymianę źródeł ciepła, na termomodernizację budynków lub na montaż instalacji do pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł. W punkcie tym mieszkańcom udzielana jest pomoc w przygotowywaniu wniosków, weryfikowana ich kompletność, poprawność pod względem formalnym i merytorycznym. W 2021 przy udziale Gminy złożono 25 wniosków.

Gmina Drzycim wraz z Gminą Jeżewo realizowała projekt pn. „Poprawa bezpieczeństwa energetycznego poprzez dywersyfikację źródeł energii na terenie gmin Jeżewo oraz Drzycim”. W ramach projektu powstało 15 instalacji fotowoltaicznych oraz 3 pompy ciepła wśród mieszkańców gminy Drzycim.

Zrealizowano także liczne inwestycje dotyczące przebudowy i modernizacji dróg gminnych. Inwestycje drogowe wpływają głównie na poprawę bezpieczeństwa na drogach, polepszenie transportu poprzez upłynnienie ruchu oraz na poprawę jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców. W sposób pośredni mogą wpływać na zmniejszenie hałasu i oddziaływanie wibracji. Lepszy stan techniczny dróg wpłynie na płynniejszą jazdę oraz na bezpieczeństwo kierujących i pieszych. Bezpośrednio wpłynie to także na mniejszą emisję zanieczyszczeń do powietrza.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano inwestycje w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Wybudowano dwa zbiorniki retencyjne na stacji uzdatniania wody w Drzycimiu, rozpoczęto budowę stacji uzdatniania wody w Gródku. Na terenie gminy rozbudowano system sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Wykonano kolejny etap budowy oczyszczalni ścieków w Drzycimiu. W ramach zadania wykonano nowy punkt zlewny, zbiornik retencyjny ścieków dowożonych, studzienkę z rozdrabniaczem kanałowym, pompę główną, budynek techniczno-socjalny, składowisko osadów, reaktor, komorę pomiarową ścieków, węzeł dmuchaw, agregat prądotwórczy wraz z instalacjami.

W ramach ograniczania dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych prowadzona jest na bieżąco ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Gmina Drzycim udzielała dofinansowania dla mieszkańców na pokrycie części kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. W latach 2021-2022 przyznano 20 dotacji na łączną kwotę 40 000,00 zł.

Wszystkie te inwestycje wpłyną na poprawę jakości wód podziemnych i powierzchniowych oraz na jakość gleb na terenie gminy. Mniejsza ilość zanieczyszczeń ciekłych będzie bezpośrednio odprowadzona do środowiska. Poprawie ulegnie również jakość życia mieszkańców gminy poprzez dostęp do dobrej jakości wody przeznaczonej do picia.

W ramach ochrony przed podtopieniami oraz skutkami suszy Gmina Drzycim i Powiat Świecki przekazał środki finansowe Gminnej Spółce Wodnej w Drzycimiu na wykonanie konserwacji rowów melioracyjnych. Natomiast Nadleśnictwa realizowały projekt „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych”. Celem projektu było wzmocnienie odporności na zagrożenia związane ze zmianami klimatu w nizinnych ekosystemach leśnych. Podejmowane działania były ukierunkowane na zapobieganie powstawaniu lub minimalizację negatywnych skutków zjawisk naturalnych takich jak: niszczące działanie wód wezbraniowych, powódzie i podtopienia, susza i pożary. W ramach projektu były realizowane inwestycje związane z:

- budową, przebudową, odbudową i poprawą funkcjonowania zbiorników małej retencji, wraz z niezbędną infrastrukturą umożliwiającą czerpanie wody do celów przeciwpożarowych przez jednostki PSP;
- budową, przebudową, odbudową i poprawą funkcjonowania małych urządzeń piętrzących w celu spowolnienia odpływu wód powierzchniowych oraz ochrony gleb torfowych;
- adaptacją istniejących systemów melioracyjnych do pełnienia funkcji retencyjnych z zachowaniem drożności cieku dla ryb;
- zabezpieczeniem obiektów infrastruktury leśnej przed skutkami nadmiernej erozji wodnej, związanej z gwałtownymi opadami;

- przebudową i rozbiórką obiektów hydrotechnicznych niedostosowanych do wód wezbraniowych (mostów, przepustów, brodów).

W ramach gospodarki odpadami komunalnymi Gmina prowadziła edukację ekologiczną mieszkańców poprzez umieszczanie informacji na stronie internetowej Urzędu Gminy, przeprowadzono dwie edycje konkursu plastycznego „Edukujemy dzieci – jak segregować śmieci”. Jednostko oświatowe uczestniczyły w akcji Sprzątanie Świata. Były prowadzone kontrole podmiotów działających na terenie gminy w zakresie gospodarki odpadami – nie wykryto nieprawidłowości.

Gmina aktywnie uczestniczyła w pomocy dla mieszkańców przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest. Łącznie w latach 2021-2022 unieszkodliwiono 101,94 Mg wyrobów azbestowych z 44 nieruchomości. Na ten cel wydano łącznie 46 045,51 zł. Środki finansowe pochodziły z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

W zakresie zarządzania zasobami dziedzictwa przyrodniczego były prowadzone na bieżąco prace utrzymaniowe zieleni miejskiej na terenie gminy. Prowadzono inwentaryzację form ochrony przyrody na terenie gminy. Nadleśnictwa prowadziły edukację przyrodniczą i leśna dla mieszkańców gminy.

W ramach zrównoważonej gospodarki leśnej nadleśnictwa prowadziły odnowienia lasów. W latach 2021-2022 wykonano odnowienia lasów na powierzchni 165,42 ha.

W ramach przeciwdziałania zmianom klimatu i adaptacji do nich Gmina Drzycim przekazała dotację celową dla OSP Drzycim na zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego, organizowany był turniej wiedzy pożarniczej.

6. PODSUMOWANIE

W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029” zaplanowano łącznie 81 zadań i inwestycji, których okres wykonania zaplanowano na lata 2021-2022. W okresie sprawozdawczym nie zrealizowano 25 zadań, część z nich zostanie zrealizowana w późniejszym terminie. W latach 2021-2022 wykonano 69% wszystkich zaplanowanych zadań i inwestycji.

Część z zadań jest wykonywanych w sposób ciągły za pomocą prowadzonych kontroli, wydawanych decyzji administracyjnych czy opracowania dokumentów planistycznych.

Zadania, które nie zostały zrealizowane to:

- Rozwój sieci gazowej,
- Modernizacja i rozbudowa ścieżek rowerowych na terenie gminy,
- Promowanie ecodrivingu, korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerów i środków transportu wykorzystujących napędy przyjazne środowisku oraz zakup pojazdów niskoemisyjnych,
- Opracowanie aktualizacji planów gospodarki niskoemisyjnej (PGN),
- Wsparcie projektów dotyczących zakupu sensorów do pomiarów jakości powietrza,
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1244C Dąbrówka - Biechowo - odnowa drogi,
- Zachęcanie mieszkańców do montażu instalacji retencjonujących wodę deszczową,
- Wprowadzenie dotacji na budowę instalacji do zatrzymywania i wykorzystania wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania,
- Wsparcie działań zmierzających do budowy małych zbiorników retencyjnych,
- Kontrola zużycia wody - Uzupelnienie wodomierzy u wszystkich użytkowników sieci,
- Wprowadzanie zabezpieczeń akustycznych oraz stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających hałas,
- Prowadzenie badań monitorujących poziom hałasu drogowego,
- Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie negatywnego wpływu hałasu na człowieka,
- Monitoring promieniowania elektromagnetycznego,
- Podejmowanie uchwał wspierających tradycyjne rolnicze użytkowanie terenów oraz produkcji żywności wysokiej jakości przy zachowaniu w pełni walorów przyrodniczych, w tym już istniejących form ochrony przyrody,
- Uwzględnianie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w SIWZ zakupów wyrobów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączanie do procedur zamówień publicznych kryteriów związanych z ochroną środowiska,

- Zachowanie naturalnego charakteru dolin rzecznych w celu utrzymania drożności korytarzy ekologicznych,
- Zwiększenie powierzchni zadrzewień na terenach rolniczych oraz rozszerzenie zakresu leśnej rekultywacji terenów zdegradowanych, w tym odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzenie instrumentów zapobiegawczych – budowa, przebudowa i modernizacja dróg leśnych wyznaczonych w planach urządzania lasu jako drogi pożarowe,
- Utrzymanie, pielęgnacja i zakładanie terenów zieleni,
- Wprowadzanie nasadzeń drzew i krzewów miododajnych np. lip, robinia akacjowa itp.,
- Tworzenia łąk kwietnych zamiast trawników zwłaszcza wzdłuż torów i dróg,
- Zmniejszenie częstotliwości koszenia trawników co zapobiegnie szybkiemu odparowywaniu wody,
- Zachowanie alei drzew w krajobrazie jako cennych siedlisk i korytarzy ekologicznych,
- Realizacja Krajowego Planu Zwiększania Lesistości,
- Poprawa retencyjności terenów poprzez: wprowadzanie absolutnego zakazu wypalania traw, ograniczenia koszenia trawników, ochronę drzewostanów, wyłapywanie deszczu, odprowadzenie wód opadowych do systemów kanalizacji sanitarnej, wprowadzanie ograniczeń zużycia wody pitnej do celów, które nie są bezpośrednio związane z konsumpcją i higieną itp.

Brak realizacji ww. zadań wynikał z braku odpowiednich środków finansowych, braku potrzeby realizacji danego działania lub przesunięcia terminu realizacji na lata późniejsze. Dlatego należy w kolejnych latach poczynić starania, aby te działania zostały zrealizowane.

W kolejnych latach należy kontynuować termomodernizację budynków oraz wymianę źródeł ciepła na ekologiczne, należy montować instalacje do pozyskiwania energii odnawialnej na budynkach użyteczności publicznej, jak i zachęcać mieszkańców do korzystania z tych rozwiązań w budynkach mieszkalnych.

Należy prowadzić remonty dróg i dążyć do ograniczania prędkości ruchu, wprowadzać środki trwałego uspokajania ruchu, tworzyć pasy zwartej zieleni ochronnej. Należy również rozbudowywać system ścieżek rowerowych i ciągów pieszych, aby zachęcić mieszkańców do korzystania z alternatywnych środków komunikacji.

Zaleca się kontynuowanie rozbudowy sieci wodociągowej i stacji uzdatniania wody w celu dostarczania dla mieszkańców dobrej jakości wody do spożycia. Dalsza rozbudowa sieci kanalizacyjnej zarówno sanitarnej jak i deszczowej ograniczy przedostawanie się do środowiska nieoczyszczonych ścieków. Należy dążyć do likwidacji zbiorników bezodpływowych poprzez podłączanie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej lub poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Podłączenie większej liczby mieszkańców do sieci kanalizacyjnej spowoduje produkcję większej ilości ścieków, dlatego mogą być potrzebne inwestycje w zakresie modernizacji oczyszczalni ścieków. Należy kontynuować dotacje celowe z budżetu Gminy na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków dla mieszkańców gminy, w miejscach, gdzie ze względów ekonomicznych nie ma możliwości budowy sieci kanalizacyjnej.

W kolejnych latach należy w dalszym ciągu uświadamiać mieszkańców gminy w zakresie ograniczania wytwarzanych odpadów oraz prawidłowego prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Działania te przyczynią się do zmniejszenia odpadów komunalnych trafiających na składowiska odpadów i umożliwią gminie osiągnięcie odpowiednich poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Należy dbać o zasoby przyrodnicze, gdyż tereny chronione zajmują blisko 31% powierzchni gminy. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej powinien być dostosowany do celów ochrony danego obszaru.

W wyżej przedstawionych tabelach w kolumnie pn. „Poniesione koszty PLN” nie we wszystkich udało się określić poziom wydatkowanych środków finansowych na realizację zadań przez podmioty odpowiedzialne. Świadczy to o trudności w jednoznacznym określeniu kosztów realizacji przedsięwzięć, zwłaszcza pozainwestycyjnych. Koszty tego rodzaju zadań są bowiem bardzo często

kwalfikowane do kosztów bieżących związanych z funkcjonowaniem poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych.

Źródłami finansowania realizowanych zadań były:

1. Środki własne podmiotów realizujących poszczególne zadania, a w szczególności:
  - budżet gminy,
  - budżet powiatu,
  - budżet województwa kujawsko-pomorskiego,
  - środki własne przedsiębiorstw, instytucji i mieszkańców.
2. Dofinansowanie ze środków unijnych pochodzące z:
  - Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich,
  - Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
3. Dofinansowanie ze środków krajowych pochodzące z:
  - Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu,
  - Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,
  - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych,
4. Pożyczki i kredyty zaciągnięte w różnych bankach krajowych i europejskich.

Łączny koszt poniesiony na realizację zadań w latach 2021-2022 wynosił 23 543 234,69 zł. Szczegółowy wykaz poniesionych wydatków w obrębie poszczególnych kierunków interwencji został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 3 Podsumowanie poniesionych kosztów na realizację działań w latach 2021-2022

Kierunek interwencji	Koszty poniesione ogółem
	PLN
Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania	8 711 799,93
Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla mieszkańców i gospodarki	12 361 463,99
Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym	Wydatki bieżące
Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb	Wydatki bieżące
Zarządzanie zasobami geologicznymi	-
Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	1 861 818,74
Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	10 000,00
Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	422 052,03
Przeciwdziałanie zmianom klimatu i adaptacja do nich	176 100,00
Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji	Wydatki bieżące
RAZEM	23 543 234,69

Źródło: opracowanie własne.

W trakcie pozyskiwania danych napotkano trudności związane z przekazywaniem informacji od Instytucji i innych podmiotów zaangażowanych w realizację Programu. Często przekazane informacje były niepełne, o różnym stopniu szczegółowości. Przyczyn niepełnych informacji można upatrywać w bardzo szerokim zakresie przedstawianych danych, odnoszących się do przedsięwzięć z szeroko rozumianej dziedziny ochrony środowiska, różnego stopnia realizacji poszczególnych zadań, a także w dokonywanych na bieżąco zmianach w zakresie zadań realizowanych przez poszczególne jednostki oraz w braku szczegółowego ewidencjonowania danych lub braku możliwości poświęcenia czasu na ich zebranie dla potrzeb wypełnienia ankiety.

W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029” zostały określone wskaźniki monitorowania. Na podstawie wskaźników możliwe jest proste określenie tendencji zmian w poszczególnych komponentach środowiska.

Podstawowym źródłem informacji o wskaźnikach monitorowania efektywności Programu jest Główny Urząd Statystyczny, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Gmina oraz inne jednostki organizacyjne.

Wskaźniki monitorowania uwzględniają wartości wskaźników w roku bazowym tj. w 2019 roku oraz wartości wskaźników w roku 2022. Szczegóły zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 4 Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029

Cele	Wskaźnik	Jednostka	Rok bazowy 2019	Wartość wskaźnika w 2022 roku	Osiągnięta zmiana wskaźnika
Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	Klasyfikacja strefy kujawsko-pomorskiej pod względem kryteriów ochrony zdrowia i ochrony roślin	klasa	Klasa C ze względu na przekroczenia: Pyłu zawieszonego PM10, Benzo(a)pirenu, Ozonu (poziom celu długoterminowego)	Klasa C ze względu na przekroczenia: Pyłu zawieszonego PM10, Benzo(a)pirenu, Ozonu (poziom celu długoterminowego)	Brak istotnych zmian – przekroczenia dopuszczalnych norm dotyczyły tych samych zanieczyszczeń. Strefa kujawsko-pomorska nadal uzyskała klasę C
	Ilość zmodernizowanych kotłowni /wymienionych pieców w budynkach użyteczności publicznej i komunalnych (w danym roku)	szt.	0	2	Poprawa – wymiana starych źródeł ciepła na nowe, ekologiczne. Wpłyne to na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza a także na poprawę jakości powietrza
	Liczba przeprowadzonych termomodernizacji w budynkach użyteczności publicznej i komunalnych (w danym roku)	szt.	0	2	Poprawa – zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło, mniejsze straty ciepła, obniżenie kosztów na ogrzewanie
	Liczba udzielonych dotacji na OZE (w danym roku)	szt.	1	0	Pogorszenie – nie udzielano dotacji na OZE w 2022 roku
	Poprawa warunków ruchu drogowego w gminie poprzez budowę i modernizację dróg i chodników	km	Brak szczegółowych danych	3,452 km	Poprawa – systematycznie modernizowane są drogi na terenie gminy co wpłynie na poprawę warunków drogowych, płynniejszą jazdę, bezpieczeństwo pieszych
	Udział JCWP rzecznych o stanie dobrym i bardzo dobrym	%	0	Nie badano	Brak istotnych zmian – nie prowadzono badań JCWP rzecznych na terenie gminy
	Ocena ogólna jakości wód podziemnych	ocena	Drzycim – II klasa (wody dobrej jakości)	Drzycim – II klasa (wody dobrej jakości)	Brak istotnych zmian – jakość wód podziemnych nie zmieniła się
	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	tys. m ³	291,5	207,7	Poprawa – zmniejszenie zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności
	Wskaźnik zużycia wody w ³ na 1 mieszkańca w gosp. dom.	m ³	34,0	34,5	Pogorszenie – zwiększenie zużycia wody przez 1 mieszkańca w gospodarstwach domowych
	Długość sieci melioracyjnej i powierzchnia gruntów zmeliorowanych	km ha	61,0 925	61,0 925	Brak istotnych zmian – długość sieci melioracyjnej i powierzchnia gruntów zmeliorowanych nie zmieniła się

Cele	Wskaźnik	Jednostka	Rok bazowy 2019	Wartość wskaźnika w 2022 roku	Osiągnięta zmiana wskaźnika
	Długość sieci kanalizacyjnej	km	18,7	24,3	Poprawa – systematyczna rozbudowa sieci kanalizacyjnej zapewnia możliwość podłączenia mieszkańców, prowadzi to do likwidacji zbiorników bezodpływowych
	Ilość przyłączy kanalizacyjnych	Szt.	523	541	Poprawa – coraz większa liczba przyłączy w wyniku rozbudowy sieci kanalizacyjnej
	Liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego	osoba	2442	2443	Poprawa – coraz większa liczba ludności gminy korzysta z sieci kanalizacyjnej. Nieznaczna różnica wynika ze spadku liczby ludności o 77 osób w porównaniu do 2019 r.
	Stopień skanalizowana	%	49,9	50,7	Poprawa – sieć kanalizacyjna dostępna jest dla coraz większej liczby ludności gminy
	Ilość zewidencjonowanych zbiorników bezodpływowych	szt.	259	246	Poprawa – zmniejszenie liczby zbiorników bezodpływowych, mniejsze ryzyko przedostania się zanieczyszczeń do gleb i wód
	Ilość zewidencjonowanych przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	134	200	Poprawa – zwiększenie liczby przydomowych oczyszczalni ścieków. Tego typu rozwiązania mogą być stosowane w miejscach, gdzie budowa sieci kanalizacyjnej nie jest możliwa
	Komunalne oczyszczalnie ścieków	szt.	1	1	Brak istotnych zmian – liczba oczyszczalni ścieków nie zmieniła się
	Przepustowość komunalnych oczyszczalni ścieków	m ³ /doba	193	375,4	Poprawa – w wyniku modernizacji oczyszczalni ścieków w Drzycimiu zwiększyła się jej przepustowość
	Długość sieci wodociągowej	km	106,4	107,6	Poprawa – systematyczna rozbudowa sieci wodociągowej zapewnia możliwość podłączenia mieszkańców i korzystania z dobrej jakości wody.

Cele	Wskaźnik	Jednostka	Rok bazowy 2019	Wartość wskaźnika w 2022 roku	Osiągnięta zmiana wskaźnika
	Ilość przyłączy wodociągowych	szt.	943	968	Poprawa – coraz większa liczba przyłączy w wyniku rozbudowy sieci wodociągowej
	Ilość ujęć wody	szt.	2	2	Brak istotnych zmian – liczba ujęć wody nie zmieniła się
	Liczba mieszkańców korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	4705	4636	Pogorszenie – spadek liczby ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynika ze spadku liczby ludności w gminie
	Stopień zwodociągowania	%	96,1	96,2	Poprawa – sieć wodociągowa dostępna jest dla coraz większej liczby ludności gminy
	Liczba zlikwidowanych nieczynnych ujęć wody (w danym roku)	szt.	0	0	Brak istotnych zmian – nie likwidowano nieczynnych ujęć wody
	Modernizacja i rozbudowa stacji uzdatniania wody (w danym roku)	szt.	1	2 (SUW Drzycim, SUW Gródek)	Poprawa – systematyczna modernizacja stacji uzdatniania wody wpłynie na lepszą jakość wody do spożycia
	Wyniki pomiaru hałasu przy trasach komunikacyjnych	dB	Brak pomiarów	Brak pomiarów	Brak istotnych zmian – pomiary nie były prowadzone
	Liczba punktów pomiarowych z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	szt.	Brak pomiarów	Brak pomiarów	Brak istotnych zmian – pomiary nie były prowadzone
	Odsetek użytków rolnych w ogólnej powierzchni	%	58	60,29	Poprawa – zwiększenie powierzchni użytków rolnych na terenie gminy
Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska	Liczba wydanych koncesji na wydobycie kopalin	szt.	0	0	Brak istotnych zmian – nie wydano koncesji na wydobywanie kopalin na terenie gminy
	Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk odpadów, ilość usuniętych odpadów	szt.	0	0	Brak istotnych zmian – na terenie gminy nie było dzikich wysypisk odpadów
	Odpady komunalne zebrane z terenu gminy	ogółem	Mg	1040,008	1176,72

Cele	Wskaźnik		Jednostka	Rok bazowy 2019	Wartość wskaźnika w 2022 roku	Osiągnięta zmiana wskaźnika
	ulegające biodegradacji	Mg	57,48	72,15	Poprawa – zwiększenie masy odebranych selektywnie odpadów biodegradowalnych, mniejsza masa odpadów trafi na składowisko odpadów	
	niesegregowane (zmieszane)	Mg	503,6	635,06	Pogorszenie – zwiększenie masy odebranych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, konieczność odpowiedniego zagospodarowania odpadów, potrzeba edukacji mieszkańców i rozwoju systemu selektywnej zbiórki odpadów na terenie gminy	
	Liczba punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK)		szt.	1	1	Brak istotnych zmian – na terenie gminy funkcjonuje punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
	Uzyskane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku poszczególnych odpadów w skali gminy	- biodegradowalne. - opakowaniowe - budowlane		- tak - tak - tak	Biodegradowalne - 1,38% Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – 20,11%	W 2021 roku uległ zmianie sposób obliczania poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych za rok 2021 i kolejne lata, dlatego wskaźników nie można porównać
	Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie przestrzegania regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie		szt.	0	0	Brak istotnych zmian – nie prowadzono kontroli
	Masa wyrobów azbestowych pozostała do unieszkodliwienia		Mg	2 383,1 (wg stanu na 4.12.2020r.)	2 226,1 (wg stanu na 07.12.2023r.)	Poprawa – coraz mniej wyrobów zawierających azbest pozostaje do usunięcia na terenie gminy, dzięki systematycznej realizacji tego działania
	Powierzchnia terenów objęta formami prawnej ochrony obszarowej (% ogólnej powierzchni gminy)		ha %	3356,05 31	3356,05 31	Brak istotnych zmian – powierzchnia obszarów prawnie chronionych na terenie gminy nie zmieniła się
	Liczba pomników przyrody		szt.	16	16	Brak istotnych zmian – liczba pomników przyrody nie zmieniła się

Cele	Wskaźnik	Jednostka	Rok bazowy 2019	Wartość wskaźnika w 2022 roku	Osiągnięta zmiana wskaźnika
	Powierzchnia obszarów zieleni urządzonej	ha	2,0	2,0	Brak istotnych zmian – powierzchnia terenów zieleni urządzonej nie zmieniła się
	Lesistość gminy	%	32,8	32,9	Poprawa – nieznaczne zwiększenie lesistości gminy
Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii (odpowiadających definicji zawartej w art. 3 pkt. 23 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska)	szt.	0	0	Brak istotnych zmian – nie odnotowano na terenie gminy poważnych awarii
Środowisko i edukacja. Rozwijanie postaw ekologicznych mieszkańców	Edukacja ekologiczna na terenie gminy – akcje, konkursy, spotkania itp. (w danym roku)	szt.	Okolo 5	Okolo 7	Poprawa – systematyczne prowadzenie edukacji ekologicznej dla mieszkańców gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

W zakresie jakości powietrza wskaźniki monitorowania nie uległy poprawie. W dalszym ciągu w strefie kujawsko-pomorskiej, do której przynależy Gmina Drzycim, odnotowywane są przekroczenia dopuszczalnych norm dla pyłu zawieszonego PM₁₀, benzo(a)pirenu i ozonu (poziom celu długoterminowego). Prowadzono wymianę źródeł ciepła oraz termomodernizację budynków, co przełoży się na mniejsze zużycie energii niezbędnej do ogrzania budynków, mniejsze zużycie paliw kopalnych oraz na mniejszą emisję zanieczyszczeń do powietrza.

Nie badano jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych na terenie gminy, dlatego nie można określić jaki był ich stan. W przypadku wód podziemnych ich jakość nie zmieniła się, w punkcie pomiarowym w Drzycimiu wody otrzymały II klasę (wody dobrej jakości). Zmniejszyło się ogólnie zużycie wody na potrzeby gospodarki i ludności. Natomiast nieznacznie wzrosło zużycia wody w gospodarstwach domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej poprawie uległy wszystkie wskaźniki monitorowania. Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej wpłynęła na możliwość podłączenia nowych odbiorców. Konsekwencją tego działania jest zmniejszenie się liczby zbiorników bezodpływowych.

W roku bazowy i kontrolnym nie prowadzono pomiarów hałasu komunikacyjnego ani poziomu pól elektromagnetycznych na terenie gminy.

Na terenie gminy nie jest prowadzone wydobywanie kopalin, w związku z tym nie ma wydanych koncesji. W roku bazowym i roku kontrolnym nie było dzikich wysypisk odpadów.

Zwiększyła się masa odebranych odpadów komunalnych oraz masa niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Należy zintensyfikować edukację ekologiczną mieszkańców dotyczącą prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów. W razie potrzeby należy rozbudować system selektywnej zbiórki odpadów na terenie gminy.

Do końca 2032 roku przewidziane jest usunięcie wszystkich wyrobów zawierających azbest z terytorium Polski. W gminie azbest jest systematycznie usuwany, dzięki dofinansowaniu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

W zakresie zasobów przyrodniczych powierzchnia obszarów prawnie chronionych i liczba pomników przyrody nie zmieniła się. Na terenie gminy nieznacznie zwiększyła się powierzchnia lasów.

W roku bazowym i kontrolnym nie odnotowano poważnych awarii, a edukacja ekologiczna mieszkańców jest prowadzona systematycznie.

Analizując wskaźniki monitorowania efektywności realizacji Programu ochrony środowiska można stwierdzić, że większość z przyjętych wskaźników wykazuje pozytywne, z punktu widzenia środowiskowego tendencje zmian, w odniesieniu do roku bazowego tj. 2019, co wskazuje na skuteczność realizowanych działań zaplanowanych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”. Część wskaźników nie uległa zmianie, dlatego należy w kolejnych latach planować inwestycje i działania, które wpłyną korzystnie na jakość środowiska na terenie gminy, a jednocześnie poprawią jakość życia i zdrowie mieszkańców. Kolejną analizę zmian będzie można przeprowadzić przy okazji opracowania raportu z wykonania programu ochrony środowiska, który będzie dotyczył lat 2023-2024.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska, który przedstawia radzie gminy.

Przedmiotowy raport dotyczy przejętego uchwałą nr XXIII/193/2021 Rady Gminy Drzycim z dnia 25 maja 2021 roku "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029"

Niniejszy dokument stanowi próbę weryfikacji zakresu zawartych treści w programie ochrony środowiska dla Gminy Drzycim oraz wstępną ocenę wykonania tego, co zostało zapisane w niniejszym programie. W raporcie przedstawiono informacje odpowiadające zawartości przyjętego opracowania, obrazując zadania i przedsięwzięcia, które były zrealizowane, są rozpoczęte lub zakończone w ramach obowiązującego Programu, w okresie od stycznia 2021 r. do grudnia 2022 r. Ponadto uwzględniono również inne informacje oraz zrealizowane inwestycje, które były istotne dla rozwoju systemu działań w zakresie ochrony środowiska, a które nie wynikały bezpośrednio z zapisów przyjętego programu.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Babińska